NYHEDSBREV

Kære medlem *Juni 2016*

I skrivende stund er vejret ikke sommerligt, selvom vi er i kalendermåneden juni, men forhåbentlig bliver det en sommer med sol og varme og tilpas regn, så alt kan blomstre og gro ikke mindst jordbær og grøntsager.
Traditionen tro bringer sommernyhedsbrevet beretninger og billeder fra årsmødet og referat fra generalforsamlingen.
Vi er glade for at både gamle kendte medlemmer, nye medlemmer og 2 gæster deltog i generalforsamlingen og flere stødte til ved spisningen og årsmødet. Efter Erna-udvalgets begrundelse for valg af årets Ernaprismodtager og overrækkelsen af Ernaprisen kvitterede lektor Grethe Kragh-Müller med oplægget *"Det gode børneliv - Børns trivsel og udvikling".* Grethe fortalte levende om sin forskning i børnehøjde med mange eksempler på, hvordan børn oplever de voksne og hverdagslivet, uanset om børnehaven er lille eller stor og om betingelserne for det gode børneliv.

I uddybningen af bestyrelsens årsberetning fremgår det, at vi kan glæde os over at foreningen stadig har en tilgang af nye medlemmer, selvom det slet ikke går op med de medlemmer, som forlader os frivilligt eller af naturlige årsager.

Forskellige billedreportager med kortere eller længere tekster og et oplæg fra historiker Anette Eklund dokumenterer, at vi har haft et aktivt forår med to medlemsmøder og to erindringsværksteder.
Janni og Drude har deltaget både i Festivalen for Stig Broström og i Stigs egen afskedsforelæsning. Ole (fotografen) deltog også i sidstnævnte. Derfor er der billeder fra afskedsreceptionen sammen med Hans Vejleskov´s fine ode til Stig som poetisk beskriver Stig´s faglige udvikling og betydning for den pædagogiske historie. Oden er en del af festskriftet til Stig med titlen *"Pædagogen, Professoren, Personligheden"*, som varmt kan anbefales at læse.

Vi er stolte af, at det endelig er lykkedes, efter en ihærdig indsats fra Oles side, at få gjort foreningens Facebook væg aktiv. Bliv foreningens ven, bliv aktiv på siden og post dit eget historiske materiale eller kommentarer til vores. *Læs Oles vejledning til, hvordan du kan blive ven med DPHF.*

Med ønsket om en god sommer til alle
Bestyrelsen

Indhold:

2 Referat af generalforsamling
4 Ernaudvalgets begrundelse for valget af årets Erna-prismodtager Grethe Kragh-Müller
6 Omtale af Erna-prisen 2016 i "Børns Hverdag"
7 Erindringsværksteder
8 DPHF og Facebook *af Ole Schultze Henriksen*
10 Hvordan forsker man i børnehavens historie og hvor finder man kilderne? *af Anette Eklund Hansen*
12 Reportage fra medlemsmødet "Institutioner før og nu"
14 Billeder fra Stig Brostrøms afskedsforelæsning og en Ode til Stig
15 Kort foreningsnyt
16 Forenings adresser

Grethe Kragh-Müller

Vi holder sommerferielukket
fra uge 27 mandag d. 4. juli,
og der er derfor ingen bemanding på Borgbygård
onsdag d. 6. juli til uge 33 mandag d. 15. august
med bemanding igen onsdag d. 17.8. 2016

www.paedhist.dk

Gensynsglæde - Ulla Fischer og Dagmar Carstens

Referat af Generalforsamlingen

26. april 2016

Dirigent: Birthe Frederiksen
Referent: Birgit Kragh Larsen

Drude Helweg bød velkommen til de 38 medlemmer og uddybede sammen med Ole og Jytte Hare bestyrelsens skriftlige beretning, udsendt i Marts Nyhedsbrevet.

Vedr. bestyrelsens arbejde
Bo Østlund, freelance journalist, henvendte sig sidste sommer for at få en oversigt over de 20 væsentligste nedslag i børnehavens historie gerne med billeder. Han valgte i sidste øjeblik at bruge de billeder, vi har liggende på hjemmesiden. Det viste sig at billederne skulle bruges til en udstilling på Københavns Rådhus i anledning af Menighedernes Daginstitutioners 100 jubilæum i september.

Antallet af besøgende på Borgbygård har været faldende igen i år. Dog rettede det lidt op på statistikken at 50 studerende og 2 lektorer fra Pædagoguddannelsen i Esbjerg besøgte os den 6.april. Det meste af bestyrelsen var involveret i at give de studerende et indblik i den pædagogiske historie. Ole gav et overblik i et samlet oplæg til hele gruppen med fokus på Emdrup Skrammellegeplads og derefter blev holdet opdelt i 3 mindre grupper til en guidet rundvisning i de tre udstillinger med supplerende oplæg.

En studerende fra KUA har foretaget research til en bacheloropgave om Jens Sigsgaard. Ingrid har taget initiativ til at brandsikre Borgbygård, da brandsikringen viste sig ikke at være tidssvarende. Ingrid har derfor efter brandinspektørens anbefaling indkøbt trykvandspumper, brandtæpper, røgalarmer både til stuen og på 1.sal. Der skal være flere flugtveje gennem vinduerne på 1.sal, før at mødelokalet er sikret til mere end 10 mennesker. BUPL har lovet at det nødvendige antal vinduer vil bliv udskiftet på 1. sal.

Tidslinjeprojektet
For at kunne supplere tidslinjens årtier med beskrivelser af praksis har vi afholdt to erindringsværksteder med 60érne og 70érne i fokus med henholdsvis 4 og 5 deltagere, hvilket var tilpas i forhold til værkstedsformen og optagelsen af dem. *Der vil blive afholdt flere til efteråret, og de bliver annonceret i Nyhedsbrevet.* Ole fremlagde forskellige synspunkter på formen, om det skal være debatgrupper eller interviews skal ses i forhold til hvad, der skal svares på eller ønskes af indhold. (Se mere om erindringsværkstederne på side 7, red.).
Ole fortalte hvordan vi kunne bruge Facebook til hurtig og let kommunikation mellem medlemmer og bestyrelse. Det kunne være debat om de forskellige pædagogiske områder, gerne med billeder. Der er 18 medlemmer i Facebookgruppen, og der var interesse fra de tilstedeværende. (Læs Oles artikel på side 8, red.)

Studiekredsen
Drude fortalte, at det havde været en sej proces for Jytte Hare at få studiekredsens kronik "*Fremtidens dagtilbud er ikke for børn*" offentliggjort i Politiken i november 2015. Politiken havde i 2015 modtaget 15.655 indlæg og af disse blev 365 kronikker optaget! Men budskabet i kronikken brændte igennem. Jytte Hare, som er tovholder i studiekredsen, fortalte at kronikken har skabt stort debat både pædagogisk og også politisk. Hun og Jytte Mølgaard har deltaget i en konference med et oplæg i det kritiske debatforum ConCrit. Den radikale

Jan Kampmann giver måske Jytte Hare og Jytte Mølgaard tilbagemelding på deres kronik?

Jytte Hare, tovholder i DPHF´s studiekreds fortæller Drude Helweg sidste nyt

I forgrunden Birthe Frederiksen, bestyrelsesmedlem og dirigent på generalforsamlingen i ivrig dialog med Helga Schwede. I bagrunden lytter Sanni Maria Korsgaard fra DLO's fagblad til Ulla Liberg og Henning Kopart, som måske fortæller om deres virksomhed "Kindergarden Tour"

politiker Lotte Rod har inviteret de to til et møde på Christiansborg for at drøfte forslag til, hvad der kan gøres politisk. Foruden de to x Jytte deltager Drude. Studiekredsens nye fokus er lige nu på de private daginstitutioner, hvor gruppen undersøger hvorfor og på hvilke betingelser, de er oprettet, og om økonomien er båret af profit eller nonprofit. Hvad formålet og pædagogikken er. Om det bliver til nye skriverier er endnu ikke afklaret.

Medlemsstatus, drift og økonomi
Det ser ud til at foreningen har mistet 36 medlemmer, aktivt eller passivt, og det påvirker vores indtægt og egenkapital, som er faldende!

Nyhedsbreve, småskrifter og årets medlemsmøder
Selv om nyhedsbrevene er vokset i sidetal har vi valgt at sende alle nyhedsbreve ud med som B-post til alle medlemmer, dels for ikke at pålægge medlemmerne udgiften til selv at printe ud, og dels som kompensation for det årlige småskrift, som ikke bliver udgivet hvert år nu. Vi har stadig småskrifter, som kan købes for halv pris + evt. forsendelse.
På medlemsmødet den 16.marts holdt forskeren Annette Eklund Hansen oplæg om *"Hvordan man forsker i den pædagogiske historie"*. Desværre ikke stort fremmøde, så diskussionen var begrænset, men livlig.
Til medlemsmødet " Institutioner før og nu" i Forfatterhuset den 18. maj, håber vi der kommer flere medlemmer.
Vi har fået Børn og Unges forskningsnummer om Pædagogernes historie til uddeling til medlemmerne. En god idé fra Ulla Liberg.

Det nye forenings år
De praktiske forhold omkring husly til Dansk Legepladsselskab skal afklares. Bestyrelsens bekymringer for fremtiden skal drøftes med medlemmerne og BUPL´s formand Elisa Bergmann.
Beretningen blev godkendt med den drøftelse, der var undervejs og som ikke er ført til referat.

Regnskab og budget
Ruth fremlagde regnskabet for 2015, som var udsendt til alle, og sagde at der var et mindre overskud sidste år på grund af udlejningen af huset til The Montessori Institute, hvilket gav lidt ekstra luft i budgettet. Der er ikke aftale om langtidsudlejning i år, hvilket påvirker budgetrammen. Regnskabet var godkendt af revisorerne og blev også godkendt af medlemmerne.
Bestyrelsens forslag om at forhøje det personlige medlemskab med 5 kroner til kroner 150 kr. blev vedtaget med virkning fra 2017.
Øvrige kontingentsatser blev fastholdt.

Valg
Der var genvalg af Ole, Kirsten og Drude. Stine Aksnes, som ikke var på valg, ønskede at trække sig, og Birgit Kragh Larsen blev opstillet og valgt til bestyrelsen. Ulla Fischer ønskede ikke genvalg, men øvrige suppleanter blev genvalgt. Revisorerne blev genvalgt. Ulla Liberg blev genvalgt til ERNA udvalget.

Erna- pris til Cand. Psych., Lektor Grethe Kragh - Müller

Erna-udvalgets begrundelse for Grethe Kragh-Mûller som modtager af årets Ernapris

Grethe, du har igennem rigtig mange år været en central faglig stemme for pædagoger i daginstitutioner, for uddannelsesinstitutioner og for forældre, og det altid med et sikkert fokus på at skabe kvalitet i børns opvækst.
Du har forsket, undervist, vejledt, holdt foredrag, skrevet adskillige bøger og et utal af artikler og indlæg. Du er meget flittig og når langt ud til mange og dette med stor faglig bredde og god formidlingsevne. Du gør din viden, dine værdier og dine erfaringer betydningsfulde og inspirerende for kollegaer i den akademiske verden, for beslutningstagere, institutionspersonale og undervisningsinstitutioner samt ikke mindst for forældrene.

Du står på en bred platform og når vidt ud som ansat ved "Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse", som psykolog i "Landsorgsnisationen Børneringen" og som forfatter til adskillige artikler i bladet "Vi Forældre", hvor du også har tilknytning.

Du har taget mange emner op, der har stor betydning for vores forståelse af børn, deres liv og deres behov og givet os konkret viden om deres kompetencer på givne udviklingstrin. Du har fokuseret på institutionsverdenen med følgende titler: "Udvikling og læring i Daginstitutioner", "Kvalitet i daginstitutioner", "Pædagogisk kvalitet i store og små daginstitutioner", Samspil og Konflikter", " Børns oplevelser af voksnes grænsesætning" derudover rigtig mange artikler og indlæg.

Du har som noget af dit seneste forskningsarbejde sammen med en kollega lavet et projekt, hvor I grundigt har undersøgt kvaliteten af en række små henholdsvis store institutioner. Det er blevet set i et historisk perspektiv og ud fra både voksnes og børns behov. Danmark har tradition for institutioner i mange størrelser, men det er nyt med de mange mammutinstitutioner, som af økonomiske grunde skyder op mange steder. Jeres konklusion er, at de meget store institutioner kan være svære at overskue for både voksne og børn. Gid der vil blive lyttet til jeres forskning, når man skal skabe fremtidens institutioner.

Vi har stor respekt for din evne til at formidle den store viden, du har. Du forstår at fortælle om børn med stor forståelse for deres unikke personligheder og med rummelighed og varme. Du demonstrerede det til fulde, da du var fast kommentator på tv-udsendelserne om børns sociale liv i en daginstitution for ikke så længe siden. Jeg tror, du fik enhver seer til at forstå børneverdenen og ikke kun de medvirkende børn. Og du bliver med din indlevelsesevne og varme lærende på den rigtig gode måde. Din personlige tilgang bliver en øjenåbner og et ideal til efterfølgelse.

Lene Lind overrækker Ernaprisen til Grethe Kragh-

Teori og praksis smelter sammen, når man ser og hører dig.

Du ser børn og deres udvikling facetteret. For dig er det enkelte barn enestående med et særligt potentiale og personlighed. Du belyser vigtigheden af at forstå, at børns udvikling, foregår gennem børnenes egen aktive deltagelse i relationer med andre, først og fremmest forældrene, men også daginstitutionens og skolens børn og voksne har afgørende betydning for barnets udvikling. Du pointerer at læring og udvikling foregår i samspil mellem barnets parathed på det givne tidspunkt og de muligheder for udvikling, der er til stede i barnets omgivelser.

Du slår fast, at relationen mellem barn og voksen har betydning for udviklingen af en række kompetencer hos børnene bl.a. sprog , sociale færdigheder, selvudvikling, emotions-regulering, opmærksomhedsstyring, mentalisering, intelligens, viden om verden og en række andre forhold. Du fremhæver også at de fysiske rammer og børnenes leg og aktiviteter har indflydelse på og er nødvendig for læring og udvikling.

I en tid hvor der er megen fokus på effektivitet, planlægning og målbare præstationer også for børn i daginstitutioner, er den viden og indsigt, du tilfører børneområdet vigtigere end nogen sinde før.
Du sørger for at minde os om relationernes betydning, børnenes vigtige legeverden, børns udviklingsbehov og ikke mindst på vigtigheden af at børn trives og får færdigheder, indflydelse og robusthed til at klare tilværelsen.

Det er med stor glæde foreningen giver Ernaprisen til Grethe Kragh-Mûller

Efter Lene Linds overrækkelse af Erna-prisen kvitterede Grete Kragh- Müller med oplægget

"Det gode børneliv - Børns trivsel og udvikling"

Grethe har velvilligt tilbudt at bearbejde sit oplæg til en artikel, som vi håber at kunne bringe i oktobernyhedsbrevet.

Sanni Maria Korsgaard fra DLO's fagblad deltog i årsmødet og har skrevet denne reportage om Erna-prisen og årsmødet.
Den er bragt i "Børns Hverdag" nr. 4 maj 2016.
Artiklen ligger på http://www.dlo.dk

ERNA-prisen gik i år til Grethe Kragh Müller

Selvom der kun var få børn fysisk til stede ved Dansk Pædagogisk Historisk Forenings overrækkelse af Ernaprisen, så var de alligevel med os i rummet og hele aftenen. Det sørgede dette års prismodtager Grethe Kragh-Müller nemlig for. Børnecitater og børnenes perspektiver med highlights fra mange års forskning var det gennemgående tema i Lektor Grethe Kragh-Müllers oplæg "Det gode børneliv", som hun oplagt kvitterede med ved prisoverrækkelsen.

AF SANNI MARIA P. KORSGAARD

Begrundelse for valget

Drude Helweg, bestyrelsens forretningsfører bød velkommen og gav ordet til tidligere leder af Eksperimentalinstitutionen Lene Lind. Lene Lind, der selv modtog prisen i 2009, holdt en tale til sin kollega, hvor hun begrundede valget, blandt andet med Grethe Kragh-Müllers fantastiske indlevelsesevne, personlige tilgang, varme og særlige formidlingsevne. En formidling, der når bredt ud til både beslutningstagere, forskerkollegaer, daginstitutionspersonale og forældre. Men også hendes børnesyn og evne til at favne og forstå det enkelte barn som enestående og særligt med potentiale og personlighed blev fremhævet.

En varm grundholning og indlevelsesevne

Den varme grundholdning var da også gennemgående i Grethe Kragh-Müllers oplæg, hvor der heller ikke var tvivl om, hvor hun står i forhold til de retninger og strømninger vi ser i dag. Der skal være mere tid til de gode relationer i den pædagogiske praksis. Barnets ret til 'bare' at være og retten til et godt børneliv, hvor der er tid og plads til at udvikles i eget tempo - uden at skulle blive målt, vejet og testet. Men også fysisk plads og rum til den gode uforstyrrede leg mellem venner, er noget af det hun gang på gang slår fast, både ud fra et forskningsmæssigt perspektiv og som formidler af børnenes stemme. Om denne evne til at forstå og tale med børn fremhævede Grethe Kragh-Müller blandt andet sit mangeårige arbejde i Børneringen. "Jeg har lært meget af mit arbejde i Børneringen ved at forstå børns oplevelser gennem legen", fortalte hun.

Lad os nu prøve at holde lidt fast

Den nordiske traditon, hvor man tror på at børn udvikler sig gennem legen, hvor fysisk udfoldelse og udeliv er vigtige elementer i et børneliv og hvor barnet kan lære og erfare ved hjælp af selvstændig deltagelse er ikke noget man skal smide ud med badevandet, fordi der kommer nye strømninger og syn på børns læring og udvikling til fra andre lande, mener Grethe Kragh-Müller. "Vi skal passe på ikke at tage alt udefra det store udland til os, selvfølgelig kan vi lære noget", men vi skal ikke bare overføre automatisk. Sjældent kan man tage deres erfaringer og tage dem direkte over i en dansk kontekst, det kræver oversættelse og omformning. Og så kan det være en god ide at se på det vi allerede har, som fungerer godt og som vi har en lang og veludviklet tradition for i Danmark og Norden". Her nævner Grethe Kragh-Müller blandt andet den socialpædagogiske tilgang, fritidspædagogikken, at legen ikke behøves have et mål, men at man godt må lege 'bare' for at have det sjovt, den ligestillede og anerkendende relation mellem barnet og den voksne, at danske børn har indflydelse og oplever og erfarer demkrati. "Så kunne vi dog ikke prøve at holde fast her!", foreslår Grethe Kragh Müller.

Stort eller småt

Grethe Kragh-Müller lægger ikke skjul på, at hun hverken er tilhænger af skolificerede og målstyrede daginstitutioner efter internationale forbilleder eller af mange af de nye store mammutinstitutiner, der bygges rundt om i landet for øjeblikket. I et nyere forskningsprojekt har Grethe Kragh-Muller med en gruppe andre forskere undersøgt fordele og ulemper ved store og små institutioner. Her har forskerholdet selvfølgelig heller ikke glemt at spørge børnene.

Undersøgelsen viste at børnene i de store instututioner har svært ved at finde steder, hvor de kan lege uforstyrret, at de føler sig mindre hjulpet ved konflikter fordi de voksne ikke er til stede, der er simpelthen for mange børn til at de voksne kan få øje på konflikterne og derfor er det også sværere for dem at hjælpe børnene med at få løst konflikter. Derudover er der ofte mere støj og mindre legetøj i de store børnehaver, mens en af fordelene i de mindre institutioner er, at de voksne har et langt bedre og mere nært kendskab til de enkelte børn og familier. De kender deres søskende, kæledyr og navnet på deres undulat! Børn i små institutioner bliver sjældnere uvenner med hinanden, der er færre drillerier, og de kan bedre lege uden at blive forstyrret. Der er simpelthen mere kontakt og nærvær, så enkelt er det, så hvor mon børnene helst vil være? spørger Grethe Kragh-Müller.

Det var i det hele taget en oplagt og vidende Grethe Kragh-Müller, der med stort nærvær og måske en lille smule rørt tog imod dette års ERNA pris.

Fakta

ERNA prisen er opkaldt efter Erna Juul Hansen (1845-1922)

Den 1. maj 1871 åbnede Erna og Niels Juel-Hansen den første børnehave i Danmark – godt 40 år efter asylernes start.

Erna var Danmarks første uddannede pædagog. Hun blev Frøbel-uddannet børnehavelærerinde i Tyskland.

Siden Erna Juel-Hansen har den danske, pædagogiske historie vist en perlerække af personligheder, som har medvirket til konstant udvikling af pædagogik og samfund.

Dansk Pædagogisk Historisk Foreningen uddeler hvert år en ERNApris til et menneske, som har ydet en særlig indsats i forhold til foreningens mål og arbejde, eller som via sit virke har placeret sig i dansk, pædagogisk historie.

Erindringsværkstedet

– en metode som kan fastholde den konkrete beskrivelse af en given pædagogisk praksis

Ulla Liberg og Kirsten Nøhr fra erindrings-værkstedet med 70´erne i fokus er ikke kommet med i fotografens vinkel på billedet.
Her ses Margrethe Sommer, Margit Vinther, Merethe Nygaard og Drude som værkstedsleder.

De mange erindringer om de samfundsmæssige betingelser for institutionernes ledelse, pædagogikken, aktiviteterne og hverdagslivet i 60´ og i 70´erne stod i kø, da foreningens to første erindringsværksteder blev afviklet med 5 deltagere i hver og med henholdsvis Ole og Drude som værkstedsledere.

Erindringsværkstedsformen adskiller sig fra interviewet ved at deltagerne med deres fortællinger kan inspirere hinanden til at huske, hvordan det tidstypiske var for den pædagogiske praksis. Det var også tydeligt at mange erindringer dukkede frem undervejs i begge erindringsværksteder. Udfordringerne ligger i at indfange den konkrete beskrivelse som sjældent inddrages, når den pædagogiske historie nedskrives.
Spørgsmålet om struktur i erindringsværkstedet adskiller de to værkstedslederes måde at lede de to værkstedsforløb. Deltagerne i begge forløb havde dog stor indflydelse på de to forløb. Nogle medbragte billeder og andre havde forberedt sig ud fra de stikord, vi havde skrevet i Nyhedsbrevet. Efter første erindrings-værksted udtrykte en af deltagerne, at vi skulle huske glæden i det næste årti, og en anden foreslog at fortællingerne kunne tage afsæt i dagsrytmen.

Ole fik optaget 2 gange 1 times lydbånd, som vi på vores sommerbestyrelsesmøde skal drøfte hvorvidt erindringerne skal anvendes som lyd eller tekst eller måske begge dele i forbindelse med tidslinjens årtier.
Vi har i Tidslinjeprojektet fået midler til at transskribere båndmaterialet.

Vi glæder os til at genoptage erindrings-værkstedsformen til efteråret, og vi vil melde de konkrete datoer og tidspunkter ud i oktobernyhedsbrevet. *Drude*

DPHF og Facebook

DPHF oprettede en gruppe på Facebook for 3 år siden, og der har hverken været mange medlemmer eller megen aktivitet.
Siden generalforsamlingen i april er der kommer mere aktivitet og flere medlemmer.
Gruppen har i øjeblikket 30 medlemmer, *men der er plads til mange flere - ja der er faktisk uendelig plads.*

Der er mange fordele ved at havde en sådan gruppe i forhold til kommunikation mellem medlemmerne og med bestyrelsen.
Meddelelser eller andet kan på kort tid være sendt af sted og være ude hos medlemmerne.
Facebook er interaktiv, det vil sige at kommunikationen kan gå begge veje. Vi kan diskutere med hinanden på Facebook og også berige hinanden med forskellige oplevelser og og fortællinger fra vores pædagogiske liv, dele materialer som gamle billeder eller udklip og meget andet.

Facebook er et noget anarkistisk foretagende - du kan lægge det materiale op, som du synes er interessant. Der er i princippet ingen begrænsninger. Det er dig, der definerer og bestemmer, hvad du synes kan være interessant for andre. Så på mange måder kan man sige at Facebook og en gruppe er selvregulerende. Dog har grupperne en administrator.
I vores /DPHF gruppe er det mig (Ole Schultze Henriksen, red.), der har til opgave med mild hånd at sørge for at injurielovgivningen og racismeparagraffen overholdes, men eller skal jeg ikke blande mig for meget. Denne form sikrer at Facebook, når det fungerer godt, kan være en demokratisk og dynamisk måde at kommunikere med hinanden på.

Så der er mange gode argumenter for at være på Facebook og specielt på gruppen "Dansk Pædagogisk Historisk Forening".
Så derfor vil jeg for jer, der ønsker det, forsøge at lette vejen til at blive medlem af gruppen.

Så derfor - åben din computer, fat mus og tastatur og følg nedenstående opskrift:

1) Søg på din PC efter Facebook (det gør du formentligt på Google eller en anden søgemaskine)

2) Venstre klik på *"Velkommen til Facebook"*

3) Opret en profil med angivelse af navn, forslå adgangskode osv.
Slut af med at venstreklikke på *"Opret profil"*

4) Så er du inde på Facebook, og du bliver spurgt om maskinen skal gemme din kode
og sig ja.

5) Gå til søgeboksen i den øverste blå linie og skriv *"Dansk Pædagogisk Historisk Forening"* og tryk på *"enter"* eller søgesymbolet i forbindelse med boksen.

6) Du kan nu se og bruge siden, men vil du være medlem så gå til boks med teksten *"tilføj medlemmer"* - her kan du skrive din email adresse og vil efter kort tid blive registeret som medlem.

7) Så kan du nu ud over at læse, hvordan andre har brugt gruppen, også selv begynde at bruge gruppen. Det vil sige lægge fotos, artikler og andet ind. Det gør du ved at gå til boksen *"skriv noget"* tryk og skriv - eller tryk *"billeder/video"* og tryk på *"overfør billeder/video".*
Nu er du i dine mapper på din harddisk og kan overføre det du vil - tryk på det du vil oveføre. Slut hele seancen af med trykke på *" Slå op"* .

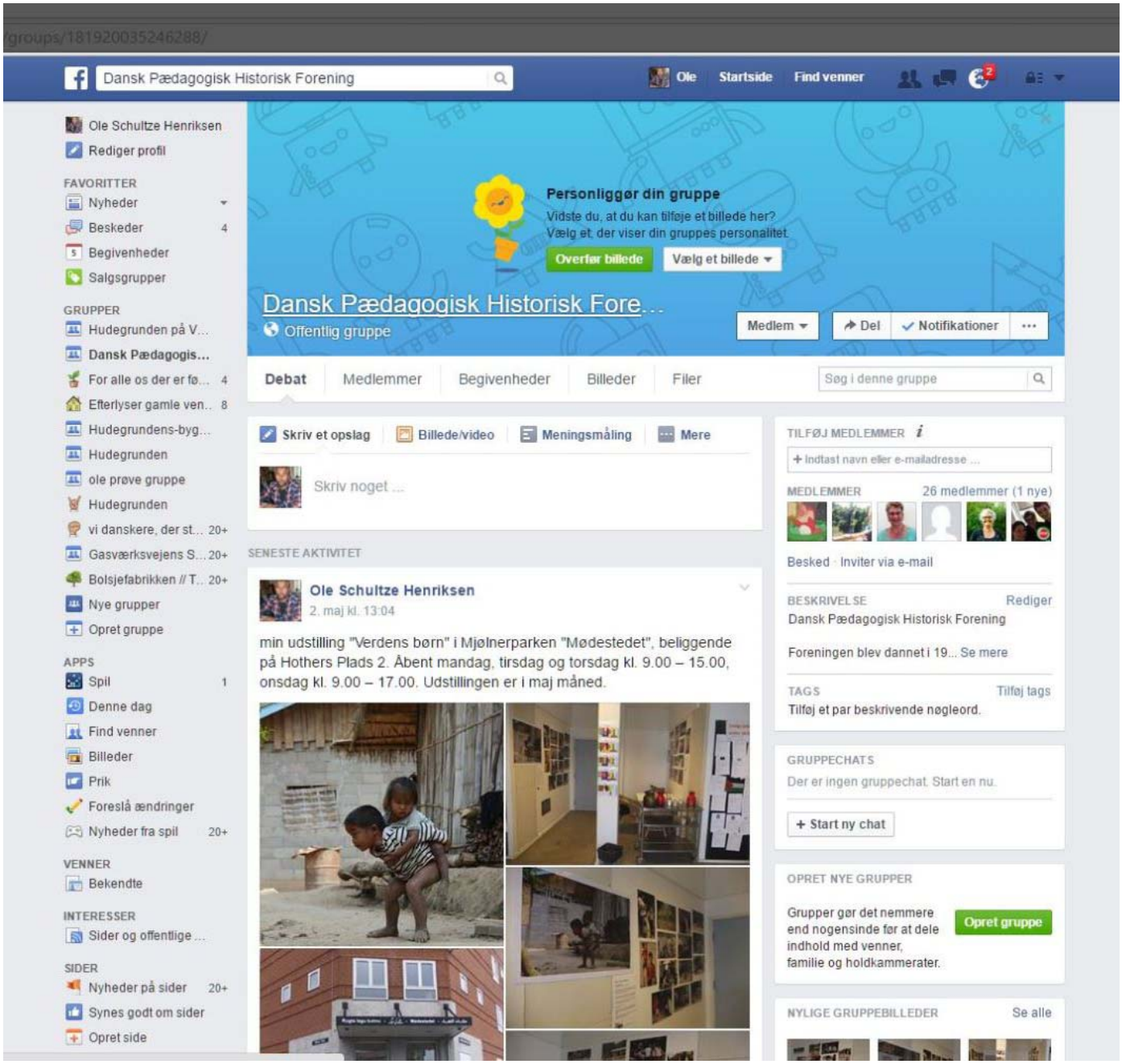

Skulle opskriften mod forventning ikke føre til det ønskede resultat, så mød i stedet op på onsdage i foreningens åbningstid og få hjælp og evt. et kort kursus i brugen af Facebook eller som en sidste udvej, send en mail til undertegnede oleschultzehenriksen@gmail.com ,og så skal jeg nok sætte dit materiale ind.

Ole Schultze Henriksen

På medlemsmødet den 16. marts 2016 holdt historiker Anette Eklund et oplæg om hvordan man forsker i den pædagogiske historie. Vi takker Anette for at have omskrevet sit oplæg til denne artikel i Nyhedsbrevet

Hvordan forsker man i børnehavens historie og hvor finder man kilderne?

Sidste år udkom to bøger om børnehavens og pædagogprofessions historie: Kamp og Status. De lange linjer i børnehaveinstitutionens og pædagogprofessionens historie 1820-2015 og Kald og Kundskab. Brydninger i børnehavepædagogikken 1870-2015. Bogprojektet blev til i et samarbejde mellem BUPL og DPU og udført af en bredt sammensat gruppe af forskere.
Børnehaven og pædagogprofessionens historie og betydningen i samfundet har bortset fra enkelte undtagelser stort set glimret ved sit fravær, så et af formålene blev fra starten at skrive denne historie ind i den store Danmarkshistorie. Som titlerne viser, har fokus været på de lange linjer og virkningshistorien. Der er derfor i høj grad brug for, at udforskningen af daginstitutionernes og pædagogernes historie fortsætter. Vi vil gerne vide meget mere om, hvordan dagliglivet i børnehaven, vuggestuen eller fritidshjemmet og byggelegepladsen formede sig for børnene, pædagogerne og forældrene. Hvem oprettede børnehaverne og drev dem? Hvordan udviklede uddannelsen sig, og hvordan satte den sig konkrete pædagogiske spor i daginstitutionerne? Hvad skete der med pædagogikken og pædagogernes rolle, da daginstitutionerne gik fra at være et privat pædagogisk tilbud til at være en af pillerne i den danske velfærdsstat?

I det følgende kommer her nogle konkrete forslag til, hvor man kan finde kilder og inspiration til at udforske daginstitutionernes og pædagogernes historie.

Hvilken historie vil jeg fortælle

Men først skal man gøre sig klart hvilken problemstilling, man arbejder ud fra:

- Hvad vil jeg gerne vide noget om, hvilken historie vil jeg gerne fortælle, hvorfor er den historie interessant
- Spørgsmål som skal besvares: Hvad, hvem, hvornår, hvorfor, hvordan
- Hvor finder vi svar på vores spørgsmål, hvilke kilder kan give svar – brug fantasien og forfølg sporet

Når man arbejder med historiske kilder, må man også gøre sig nogle kildekritiske overvejelser:

- **Kildens funktion:** Hvilken type af kilde er det: referat, regnskab, erindring, foto. Hvornår og hvor blev kilden lavet, af hvem, med hvilken hensigt.
- Virker kilden **troværdig** i sammenhæng med, hvad vi ellers ved om sagen/ udsagnet. Understøttes udsagnet af andre troværdige kilder.
- **Primære kilder**, der er tæt på i tid og rum. Hvilke oplysninger er kilden kilde til.

Hvilke kilder kan bruges til at fortælle historien

Alle typer af kilder kan bruges med behørigt hensyn til kritisk stillingtagen. Problemet er nærmere manglen på kilder, hvis man f.eks. gerne vil skrive sin børnehaves historie.
Her er nogle forslag til, hvor man kan finde kilder. Det er ofte som et garnnøgle, når man har fundet tråden, så kan man efterhånden rulle tråden og forhåbentlig finde skatten.

- **Trykte kilder**: Pædagogiske tidsskrifter, faglige foreninger og organisationers blade, årsberetninger fra foreninger og børnehaver.
- **Erindringer, biografier, jubilæumsskrifter, småskrifter, børnebøger, aviser** Findes bl.a. på DPUs bibliotek, Arbejderbe-

vægelsens Bibl. og Arkiv (ABA), KB. DPHF. Søg på www.Bibliotek.dk)

- **Utrykte kilder**: Arkiver fra seminarier, faglige og pædagogiske organisationer, foreninger, børnehaver og andre daginstitutioner. Her findes bl.a.: mødereferater, regnskaber, årsberetninger, pædagogiske planer, personlister, inventar-og materialelister
- **Privatarkiver** fra personer med tilknytning til den pædagogiske verden. Her findes: Breve, taler, erindringer, arbejdsopgaver, personligt materiale, pædagogisk materiale Findes bl.a. på Rigsarkivet, KB, DHPF, ABA, byarkiver og lokalarkiver. (Søg på arkivernes hjemmesider og på arkiv.dk-landsdækkende database)
- **Ikke skriftlige kilder:** fotos, film, plakater, legetøj, bygninger, kunst, sange/sanglege etc., møbler, radio/fjernsynsudsendelser. Findes på ovenstående henvisninger.
- **Betænkninger, rapporter, statistik o.lign. kilder fra det offentlige.** (Søg på www.bibliotek.dk og Det administrative bibliotek: www.dab.dk, som har betænkninger mm. online fra ca. 1950)
- **Erindringer** giver gode indsigter i en begivenhed og det levede liv, men rejser også andre kildekritiske spørgsmål: hukommelse, tæt på situationen, tørre tal huskes ofte forkert, men findes andre steder. (Findes på arkiver og biblioteker som ovenfor)
- **Interviews:** Kan findes på arkiver eller ved selv at interviewe kilder. Man må inden interviewet overveje den interviewedes situation, tæt på begivenheden. Ligesom man som interviewer må gøre sig klart, hvad man vil stille spørgsmål om og hvorfor. Det er en god ide at lave en liste over spørgsmål, man vil stille.

Forslag til en let indføring i arbejdet med historien: *Knut Kjeldstadli:* "Fortiden er ikke hvad den har været – en indføring i historiefaget" 2001.

Hvis man er nogle stykker, der har lyst til at arbejde med daginstitutionernes og pædagogernes historie, kan det være en god ide at **lave en "Grav hvor du står gruppe"**, hvor man kan diskutere hinandens fund og inspirere til videre søgning.

God arbejdslyst.
Anette Eklund Hansen, historiker

Billedreportage fra medlemsmødet

"Institutioner før og nu"

i institutionen Forfatterhuset på Nørrebro i København onsdag den 18. maj 2016

Heidi og Janne

Ulla Liberg og Jytte Hare havde taget initiativ til at arrangere og gennemføre medlemsmødet i samarbejde med lederen af Forfatterhuset Heidi og den pædagogiske tovholder Janne og Ebba Jørgensen. Vi var ca.25 medlemmer.
Heidi og Janne indledte mødet med at fortælle om det arkitektonisk spændende hus tilblivelse, de pædagogiske principper og husets struktur.
Huset er tegnet af Cobi – arkitekter og rummer nu 170 børn fordelt på 10 stuer og 40 personaler.
Derefter fik vi en rundvisning i det store hus i flere etager med legeplads på taget. Pædagogikken og organiseringen blev uddybet undervejs og vi stillede mange spørgsmål.
Nogle af principperne var "det lille i det store" og alle materialer var stort set genbrugsmaterialer " Remida" og at følge børnenes spor. Mange af os havde svært ved at løsrive os fra de forskellige rum så Jytte måtte skynde på os for at vi kunne nå hele programmet.
I personalet rummet havde Ulla og Jytte sørget for kaffe/te og oste/pølse flutes, som vi kastede os over mens vi stillede flere spørgsmål.

Så var det blevet tid at høre om pædagogikken i en lille deltidsbørnehave på Borgmester Jensens Alle´på Østerbro nu "Ragnarok" med 20 børnehavebørn placeret i en kælder og uden legeplads.

Børnehavens mangeårige leder Ebba Jørgensen fortale og viste uddrag af film fra børnehavens glade hverdagsliv og leg i Fælledparken i 90´erne. Børnene fik lov til at fordybe sig og til at gøre deres egne erfaringer. De voksne lod dem gøre det, også selvom det kunne se farligt ud.

Sanselegepladsen på taget - Spændende at opleve, og bestemt en tankevækkende kontrast til Ebba Jørgensens beskrivelse af børnehaveliv "før"

Pædagogerne deltog i deres lege, men børnene var ikke altid overvågede.
De havde mange projekter om kunst og "Børn har ret til krat".
Da det ikke mere var tilladt at tage kælke med i bussen ud til Dyrehaven om vinteren gjorde børnehaven en ihærdig indsats for, at der kom en kælkebakke i Fælledparken. Den er der også endnu.

De to institutioner har kreativiteten og engagerede pædagoger til fælles, men tiden og de samfundsmæssige betingelser og forventninger til den pædagogiske praksis var tydeligt forskellige.

Bestyrelsen takker både Ulla og Jytte for initiativet til det vellykkede medlemsmøde og for Heidi, Janne og Ebbas oplæg , rundvisning og visning af film.
Drude

Ebba og Ulla, som supplerede Ebbas fortællinger med sine oplevelser som forældre i børnehaven.

Stig Brostrøms afskedsforelæsning på DPU

Stig Brostrøm holdt den 31/3 sin afskedsforelæsning og kan nu kalde sig professor emeritus. Stig har i mange år været medlem af DPHF og fik i 2004 Erna-prisen for sin indsat som teoretiker, debattør, forfatter og underviser og for i mange år at havde en vigtig rolle i den pædagogiske diskurs. Drude, Janni og Ole repræsenterede foreningen ved forelæsningen.
Ole

Vi håber på et senere tidspunkt at kunne bringe den historiske del af Stigs afskedsforelæsning, hvor han levende beskrev sin egen pædagogiske udviklingshistorie.
Redaktøren.

Ode til Stig

Stig Broström hyldes her med dette skrift,
især fordi han har en særlig drift
til småbørns liv at gøre meget bedre
med "tilbud" ov'n i mødre og i fædre.

I starten var han meget for struktur
og syntes, østlig stil er det, der du'r.
Men sen're piben fik en anden lyd:
En mere rumm'lig tænkning blev en dyd.

Han fandt, at svaret det var didaktik,
og valgte sig den snedige taktik
at lægge op til kompromis så klart:
Med edu-care kan alle få det rart!

At verden nu er blevet helt global
og ingen snæversynet jammerdal,
det viser Stig, som rundt på kloden farer
og mangt og meget pædagogisk klarer.

Observationer ovr' i USA,
der stof til ph.d.-projektet ga'.
Projekt om børn i Nepals mange by'r.
(Mon nogen sagde dér: "En mærk'lig fyr!"?)

Og europæisk pre-school-forskning gi'r
et årligt møde – åh, den rene svir!
På nordisk grund kontakterne er gode.
Her drøftes både indhold og metode.

Nu slutter han så efter vældig tørn.
Mon ej hans otium bli'r fyldt med børn
og didaktik såvel som edu-care?
Hvem tror, Stig Broström helt kan lade vær'?

(Oden er forfattet af Hans Vejleskov).

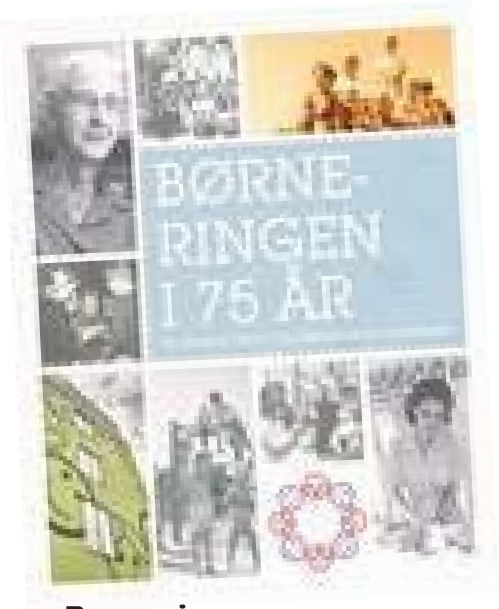

Børneringens Jubilæumskrift

Foreningen har modtaget to eksemplarer af Børneringens Jubilæumsskrift

"Børneringen i 75 år – en ring om Københavns småbørn"

Vi modtog jubilæumskriftet den dag Børneringens psykolog i gennen mange år Grethe Kragh – Müller fik Erna-prisen. Børneringens direktør Nete Dietrich skrev i følgekortet, at det var en stor glæde for dem at Grethe fik prisen. Det er Pia Sigmund som er forfatter til jubilæumsskriftet, som er udgivet på Forlaget Klim. Udover Børneringens organisatoriske historie indeholder bogen blandt andet ti fortællinger fra nogle af Børneringens ældste stadigt fungerende selvejende institutioner med deres data og en beskrivelse af, hvad der er særligt for den enkelte institution, hvad de sætter i fokus, og hvordan de arbejder.

Derudover er der en gennemgang af årtierne med optakten før 1940 til 2010érne med overskrifterne

- Krig og eftertid
- Pasning og økonomisk stagnation
- Højkonjuktur og små voksne-
- Det politiske årti
- Effektivisering og styring
- Servicelov, læring og de kompetente børn
- De individuelle børn og institutionaliserede børn og Læring og digitalt indfødte
- Social og specialpædagogik.

Bogen er rigt illustreret med både historiske og nutidige billeder.

Dette er en orientering og ikke en anmeldelse.

Drude

Kort foreningsnyt

Velkommen til følgende nye medlemmer:

Dansk Legepladsselskab co Klaus Nedergaard, Øster Voldgade 14,1.tv, 1350 København K
Cäcilia Vestergaard, Tranevænget 55, 6830 Nørre Nebel
Hanne Hansson, Bybækpark12, 3520 Farum
Jytte Juul Jensen, Søndersø Park 9, 3500 Værløse
Junnie Lundtofte, Serridslevvej 4, st. 2, 2100 København Ø
Bente Ryttergaard Winum, Solvej 4, 3300 Frederiksværk
Jens H Dreyer. Balders Plads 4,3 tv, 2200 København N.

Medlemsstatus

Der er nogle af vores trofaste medlemmer, som har indbetalt deres kontingent efter årsmødet, så tabet af medlemmer er nu på 35, og vores samlede medlemstal er på 164 i alt.

Sommerferie lukning

Foreningen holder sommerferielukket fra uge 27 mandag den 4. juli, og der er derfor ingen bemanding på Borgbygård onsdag den 6. juli til uge 33 mandag den 15. august med bemanding igen onsdag den 17.8. 2016.

Redaktøren

Eftersendes ikke ved vedvarende adresseændring, men tilbagesendes med oplysning om ny adresse

B

Dansk historisk pædagogisk forening
co. Drude Helweg
Sprogøvej 7, st. midtfor
2000 Frederiksberg

Adresseliste

Bestyrelsen
Drude Helweg, forretningsfører
Sprogøvej 7. st. mf., 2000 Frederiksberg
mobil: 23 37 78 73
e-mail: drude.helweg@gmail.com

Ruth Ingemann, kasserer
Galgebakken Sønder 8-3A, 2620 Albertslund
Tlf. 43 64 09 33 mobil 29 90 51 98
e-mail: narppi@hotmail.com

Ole Schultze Henriksen
Kulhusvej 39, 3630 Jægerspris
Tlf. 47 53 00 47
e-mail: oleschultzehenriksen@gmail.com

Kirsten Nøhr Christiansen
Zolas Allé 7, 2860 Søborg
mobil 21 82 35 03
e-mail: kirsten@kirstennc.dk

Janni Milsted
Mjølnerparken 48, 2200 København N
mobil: 28 18 17 57
e-mail: Jannimilsted@jorslevlyst.dk

Ingrid Colmorten
Tagensvej 165, 2.tv. 2400 Kbh NV
Tlf. 35 81 50 09 mobil: 20 75 50 85
e-mail: ingrid.colmorten@gmail.com

Birgit Kragh Larsen
Flodvej 1, Smørumnedre, 2765 Smørum
Mobil: 21 77 57 48
E-mail: k.aa.larsen@mail.tele.dk

Suppleanter
Birgit Lerstrup
J.P.E. Hartmanns Allé 2-B, 2500 Valby
Tlf. 36 16 22 62 mobil: 51 94 22 62
e-mail: birgit@lerstrup.dk

Birthe Frederiksen
mobil 28 10 20 18
e-mail: jfbronshoj@gmail.com

Finn Thomsen,
tlf.: 59 91 83 13
E-mail: vimmer7@gmail.com

Hanna Engelbrecht,
tlf.: 45879601 Mobil: 61659601
E-mail: hanna@engelbrecht.dk

ERNA-udvalget
Ulla Liberg
Berggrensgade 54, 21oo Kbh. Ø
Tlf. 39 20 07 57
e-mail: ulla.liberg@gmail.com

Lene Lind
Kirkeltevej 145, 3450 Allerød
Tlf. 48 28 00 12
e-mail: lene.lind@mail.tele.dk

Margit Vinther
Anekæret 3, 3520 Farum
Tlf. 44 95 06 81
e-mail: margit.vinther@gmail.com

Fra bestyrelsen: Janni Milsted

Revisorer
Ebba Jørgensen og Martin Jørgensen
Havdrupvej 124, 2720 Vanløse
Tlf. 38 74 85 92 mobil 61 78 38 74
e-mail: ebbaogmartin@gmail.com

FORENINGENS POSTADRESSE
Sprogøvej 7, st. midtfor, 2000 Frederiksberg
Tlf. 23 37 78 73
Giro 89 78 68 27
bank reg. 5301 konto 0251430

SAMLINGEN, Borgbygård
Englandsvej 358, 2770 Kastrup
Tlf. 35 85 69 78 - onsdag kl. 10-13

Nyhedsbrevet er redigeret af Drude Helweg
Layout: Birgit Lerstrup.
Foto: Ole Schultze Henriksen, Forfatterhusets hjemmeside, Ebba Jørgensen og DPHF's billedsamling

Artikler og indlæg til kommende numre modtages gerne og sendes på mail til redaktøren.

BUPL har velvilligt støttet os med trykning

www.paedhist.dk